

Klimat- och näringslivsdepartementet
Klimat- och miljöministern

Till riksdagen

Svar på frågorna 2025/26:489, 2025/26:496 och 2025/26:497 av Katarina Luhr (MP) Förebyggande av effekter av global ekosystemkollaps, Skydd av boreala skogsekosystem respektive Risker för folkhälsan när ekosystem bryter ihop.

Katarina Luhr har frågat:

- ministern för civilt försvar om han avser att agera för att Sverige ska göra en liknande bred analys av de storskaliga effekter som kollapsande globala ekosystem kan få för vår nationella säkerhet, livsmedelsberedskap och folkhälsa och vilka åtgärder som behöver vidtas för att förebygga och skydda oss från dessa,
- socialministern om han kommer att agera med anledning av innehållet i den brittiska rapporten och vidta några åtgärder för att skydda befolkningen från riskerna som uppstår i vågorna av försvagade eller kollapsande ekosystem,
- mig om jag och regeringen kommer att agera med anledning av innehållet i den brittiska rapporten och vidta

några konkreta åtgärder för att stärka och skydda det boreala skogsekosystemet, nationellt och internationellt, i tillräckligt hög grad för att en systemkollaps ska kunna undvikas

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på frågorna.

Den 5 februari i år beslutade regeringen en nationell strategi och handlingsplan för biologisk mångfald som visar hur Sverige bidrar till de globala målen under konventionen om biologisk mångfald.

En del i strategin belyser arbetet med skydd av naturområden där regeringen årligen under perioden 2024–2026 satsar 500 miljoner kronor för att öka takten i skyddandet av värdefull natur, genom ersättning till fastighetsägare så att nya naturreservat kan bildas. Regeringen vill också att markägare som har höga naturvärden på sin mark ska kunna få ersättningsmark när det bildas naturreservat. Cirka 21 500 hektar produktiv skogsmark har överförts från Sveaskog till Naturvårdsverket att användas som ersättningsmark.

Till följd av kraven på att upprätta en nationell restaureringsplan i EU:s förordning om restaurering av natur, har regeringen gett Naturvårdsverket i uppdrag att tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten, Skogsstyrelsen, Jordbruksverket och Boverket ta fram ett förslag till en sådan plan. I planen ingår

även arbete med restaurering av skogliga habitat inom den boreala biogeografiska regionen. Naturvårdsverket ska redovisa uppdraget till Regeringskansliet den 27 februari 2026. Därefter behöver underlaget beredas av regeringen innan ett utkast till plan kan lämnas till kommissionen senast september 2026. Planen ska vara färdigställd senast ett år senare.

Det är av yttersta vikt att Sverige står väl rustat för att möta framtida hot och det pågår parallella arbeten på flera av departementen för att öka Sveriges beredskap. Proaktiva insatser som rör folkhälsa och beredskap mot hälsohot är frågor som Socialdepartementet arbetar aktivt med.

Europeiska smittskyddsmyndigheten European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC) ansvarar för smittskyddssamarbetet inom Europeiska unionen och utvärderar regelbundet medlemsstaternas beredskap utifrån hälsohotsförordningen. Efter utvärderingen år 2024 av Sveriges hälsohotsberedskap konstaterar ECDC att Sverige har ett starkt och välfungerande nationellt system för att hantera hälsohot med ett delat ansvar och samarbete mellan myndigheter, regioner och kommuner. ECDC lämnade i samband med detta rekommendationer om förebyggande arbete mot allvarliga hälsohot som inkluderar smittsamma sjukdomar, kemiska hot, miljörelaterade hot, zoonoser och giftiga ämnen. I maj 2025 gav regeringen Folkhälsomyndigheten i uppdrag att utifrån ECDC:s rekommendationer ta fram en handlingsplan för att ytterligare

stärka Sveriges beredskap mot gränsöverskridande hälsohot. Folkhälsomyndigheten redovisade handlingsplanen i september 2025 och regeringen svarade på rekommendationen i november 2025. Myndigheten för civilt försvar (MCF) har ett nationellt samordnande ansvar för civilt försvar, samhällets krisberedskap och skydd mot olyckor. Ansvaret gäller åtgärder före, under och efter en olycka, kris, krig eller krigsfara. MCF följer omvärldsläget och arbetar med att utveckla och stödja samhällets beredskap mot olyckor och kriser och vara pådrivande i arbetet med förebyggande och sårbarhetsreducerande åtgärder.

Stockholm den 20 februari 2026

Romina Pourmokhtari

